

Universitätsbibliothek Paderborn

**Onvs Ecclesiae.|| In hoc libro ... admiranda quædam ac
planè obstupenda, de septem ec-||clesiæ statibus,
abusibus quoq[ue] grauissimis, & futuris eiusdem
calamitatibus ex sanctor[um] pro-||phetijs & ...**

Pürstinger, Berthold

Coloniæ, 1531

VD16 ZV 12498

De incredulitate & indurat[i]o[n]e ho[m]i[n]i[m]. Ca. 34

urn:nbn:de:hbz:466:1-29969

- §.ca.26. §.8 quasi animam habent in ore, quæ degustata statim abiciunt ab ore, & conculcāt: sic
 & j.c.36. §.7 verba mea ab aliquibus despiciunt, qd dulcedo spūliū nō sapit eis. Et infra: Isti con
 j.eo. §.11 temptores sapiam meā nō attendūt, opa despiciūt, promissiōne & diuitias meas
 §.c.18. §.9 habēt p. nihilo: ideo faciā eis sicut sapientia figulus, qd materiā, quā prius de luto fecit
 §.c.31. §.16 quū nō perspexerit eam honestā & aptā, deprimit eā ad terrā & cōminuit, sic ego
 Christianis faciā, qui cū mei esse deberent, quia eos ad imaginem meā formauī, &
 §.ca.25. §.5. & j.c.39. §.1 per sanguinem meū redemi: sed deformati sunt cōtemptibiliter bestijs similes, pro
 pteaticut terra conculcabunt, & in infernum deprendentur.
- §.eo. §.1 IX §. Et infra: Peruersi cogitāt apud se sic: Signa dei & iudicia nūc nō sunt
 §.c.17. §.24 aperta, vt prius. q.d. Signa nostra nō vidimus, ideo nō possumus loqui quæ volu
 & j.c.38. §.7 mus, qd misericors est, & nō attēdit, faciamus quæ nobis placēt, qd faciliter indul
 §.c.15. §.41 get. Hac nō est spes in diuinā misericordiā, sed stulta præsumptio puerorum, qd
 & §.eo. §.7 brachio diuīnū misericordiū offendūt deū, p. enīam negligēdo. Sequit in Birgitta:
 & j.c.34. §.1 Ipsi iudicium meum reputāt ludibriū, & iustitiā meā vanitatē, ideo in miseria inge
 j.c.34. §.6 miscēt, quæ incipiet eis in præsenti, & in perpetuū durabit. Et infra: Egoreputor
 §.c.31. §.7. quasi vermis, quæ transleūtes cōtemnūt, calcāt, in eumq; expuunt: sic Chīiani con
 & j.eo. i. fi. temnūt me, qd meā passionē reputāt pro vanitate. Itē calcāt me, qd plus venerant
 §.c.31. §.14 hoīem qd me, pcepta mea subaudiēdo, & expūt in me, sacrā mea paruipendēdo,
 & §.eo. §.5 aut scādalose tractādo. Præterea iudicia ecclesiā, vt sunt excōicationes, aliaeq; cē
 & j.eo. §.10 surē ecclesiasticā vilipēdūt. Hinc ait Chīrus: Gladius ecclesiā meā abiectus est,
 1.Bir. 56 & pro eo afflūptus est saccus pecunia: ideo sentiūt iustitiā meā. Et infra Chīiani
 vertūt ad me dorsum, & ego ad eos vertā occiput, qd ex ore eog. nihil est nisi cu
 §.eo. i. pri. piditas, veniā eis quasi gigas, qui habet tria, videlicet terribilitatēm, fortitudinem,
 & asperitatem, quod vē sentient in præsenti, & vē fine fine.
- X §. Demū sancta Maria de cōtemptoribus loquīt hēc verba: Magna res
 §.eo. §.9. & est qd dñs omniū, & rex gloriā cōtemnūt, ipse quasi peregrinus est in terra, vadens
 j.c.36. §.2 de loco in locum, & quasi viator pulsans ostia multoq; vt suscipiat. Quē pauci so
 §.c.32. §.15. ni Christiani suscipiūt, multi autē eum non admittūt, quasi sui eum nō receperunt,
 & j.c.37. §.8 vt sunt peruersi Christiani, ludzi, Pagani, & ceteri, afferente iudicia Christi esse
 & j.c.67. §.6 iniusta, promissa eius falsa, & mādata eius intolerabilia. Rursus dei genitrix adfili
 um. Homo deridet iustitiam tuā, & ridet ore ad cupiditatem suam, affectat & re
 spicit gaudenter mundum, & misericordiam tuam non attendit, illud quod modi
 cum est, querit: quod autem maximū est, proīcit: honor tuus ab omniūbus est negle
 ctus, & opera tua mortua sunt ante eos.
- XI §. Dei ergo contemptores iudicabuntur iuxta sententiam saluatoris,
 §.eo. §.8. & dicētis: Qui spernit me, & nō accipit verba mea, habet qui iudicet eum, sc̄mo que
 §.c.12. §.13. locutus sum, ille iudicabit eū. Similiter scriptū est oīm de Iudeis, qui subsannabāt
 j.c.34. §.2 nuntios dei, & paruipendebāt sermones eius, illudebāt qd prophetis, donec ascē
 deret furor domini in populū eius, & esset nulla curatio. Nam abominatio est do
 mini omnis illusor, & ipse deludet illusores. Quamobrem Paulus commonet cōtem
 ptore, dicēs: Videte ne superueniat vobis quod dictum est in prophetis: Videte
 §.eo. in pri. contempnōres: sacra nāq; scripture decernit rebellē aduersus dñm peritura de
 populo suo; verbū erū dñi contempnit, & præceptū illius fecit irritum, idcirco de
 lebitur, & portabit iniquitatem suam. Senior deniq; Thobias ad dñm ait: Maledi
 cti erunt qui contempserūt te, & condemnati erūt omnes qui blasphemauerunt te.
 Hanc igit̄ terribilem s̄niam in contempnōres prophetiāq; decretā sedulo cōue
 amus, ac verae scripturas non spernemus, neq; verisimiles reuelationes post tergū
 i.c.34. §.7 abiciamus, alioquin contempnūt indurati, & reuelationibus increduli acerbāt in
 nos sustinebimus à deo sententiam.
- ¶ De incredulitate & obduratione hominum.**
- Ca. XXXIII.**
- Vando Esaias præuidebat nostrum contempnū & incredulitatem,
 dixit: Visio dura nuntiata est mihi, qui incredulus est, infideliter agit.
 Deus quoq; per aliū Prophetā ad incredulos inquit: Audi popule stul
 te, qui nō habes cor, qd habētes oculos nō videtis: sed populo huic fa
 ctum est cor incredulū & exasperāt. Et infra: Locutus sum ad vos, & nō audistis,
 & j.eo. §.3 vocauī

VXI DE INCREDVLTATE HOMINVM.

vocauit vos, & nō respōdistis, ecce furor meus & indignatio conflatur super locum istū, super viros & super iumenta, & super lignū regionis, & super fruges terræ, &c. & J. eo. §. 6. misi ad vos omnes seruos meos prophetas per diem, colurgens diluculo, & mittes, in fine & non audierunt me, nec inclinauerūt aurem suā: sed indurauerunt cervicem suam. Sic non crediderunt reges terre, & vniuersi habitatores orbis, q̄ ingredetur hostis, & inimicus per portas.

Thresh. 4 Amos. 9. I § In gladio igit morient omnes p̄fōres populi dei, qui dicit. Non ap̄ Psal. 94 propinquabit, & nō veniet sup nos malum. Quādmodū evenit incredulis, q̄ pro- Hebræ. 3 fecti sunt ab Aegypto per Moysen, quibus deus iuravit nō introire in requie ipsi- Nume. 14 us, q̄a ipsi obdurauerūt corda sua, & nō audierūt vocē dñi. Nā olim Iudæi nō cre- Psal. 91, 105. diderūt deo in omnibus signis, quā fecerat corā eis: ob id David cecinit. Quoniam magnificata sunt opa tua dñe, vir insipiens nō cognoscit, stultus nō intelliget hæc. Patres nostri in Aegypto nō intellexerūt mirabilia tua, obliti sunt deū, qui salua- uit eos, q̄i fecit magnalia in Aegypto, mirabilia in terra Cham, terribilia in mari rubro. Nō crediderūt verbo eius, nō exaudierūt vocem dñi. Et irritauerūt eum in adiunctionibus suis, & multiplicata est in eis ruina.

II § Deus equidē ante plagas infligēdas plerūq; misit p̄ angelū suū reuo- 3. Esdræ. 1 care Iudeos ab immūdicis suis, propter qđ parceret illis, & tabernaculo suo. Ipsi vero subsannabāt in angelis suis, & q̄ die locutus est dñs, erāt illudentes prophetis eius. Qui vsq; ad iracundia cōcitatū est super gentē suā, & p̄cepit ascenderē re- gēs Chaldae or, ut pote malignos sp̄s: hi occiderūt iuuenes eorū in gladio in cir- cuitu templi, & nō pepercerūt iuueni & semi, & virgini, & adolescenti, sed omnes tra- diti sunt in manus ipsorum, & omnia sacra vasa dñi. Omnipotens profecto deus elemē- In le. 5. Se- ter mortales in primis per bonū spiritū admonet quo sp̄reto, permitit eos affligi- bast. à maligno. Nam legiſ quum Romæ, & Papiaꝝ ingens pestis grassaret, tunc visibili- ter bonus angelus apparuit multis, malo angelo subsequenti, & venabulum ferenti præcipiens, vt percuteret, ac cædem faceret.

III § Partimodo cor incredulū factū est moderno populo Chrissiano. Hiero. 5 Domus em̄ ecclesia ſticta exasperāt̄ est, qm̄ eius inhabitatores, ſcilicet Christiani, iā Ezech. 2 sunt increduli & subversores, omnes pene incidimus in incredulitatis exemplū pa- Hebræ. 4 riter & vitii. Sed v̄a dissolutis corde, qui nō credūt deo, ideo nō protegent ab eo. Ecc. 2 Siquidē incredulus erit pars in ardēti stagno & ternā damnatiois. Omnis nāq; inere Apo. 21 dulus in sua incredulitate moriet. Quoniam ipſi increduli: ad credēdum ſcilicet ſalu- 4. Eſd. 15 bria, induci nequeūt, donec cū ſuo danno prophetæ impleant, tunc deinū dicet: Sapiæ. 5 Errauimus à via veritatis, & ſol intelligētia nō eft ortus nobis, nos infenſati vīta Cat. Se. c. 63 & reuelatōes prophetar̄. Infanīa & ſtimabamus, ecce nūc intelligimus, quod com- Tho. 12. q. putati ſunt inter iuſtos. Sed quod ſol intelligētia nō oriat, nō ſol, ſed homo eft in 79. art. 30 cauſa qui ſua peruerſitare claudit fenestrā boni defideri, & ianuam ſpiritus fan- Iohā. 14. eli, per quam gratia intelligētia introiret. Hinc dicitur, mundus non potest acci- 8. Bir. 48 pere ſpiritū ſanctū quia non videt eum, nec ſcīt eum.

IV § Proinde quod pauci recipiunt & credant verba cœleſtia diuinitus reuelata, hoc ſimiliter fit culpa hominū, qui nolūt dimittere frigus mētis ſuę. Nā etiam verba euāgelica non ſunt completa cum primis regib⁹ illius temporis, ſed adhuc veniēt tempora quibus complebūtur. Quādo enim deus acceperit tempus, tunc iuſtitias iudicabit. Mora itaq; complendi cauſat incredulitatem, & cordis du- Mar. 16 ritia, quā Ch̄rus dñs exprobrauit in diſcipulis, q̄ nō crediderūt his q̄ viderūt eū re- Iohā. 20. ſurrexiſſe, & Thomæ p̄cepit, ne eſſet incredulus. Idem insuper ſaluator de in- credulo & malo seruo hanc inducit parabolam. Si dixerit malus seruus ille in cor- Mat. 24. de ſuo, moram faciet dominus meus venire, & cœperit conſeruos ſuos percutere: manducet autem & bibat cum ebriosiſ, venier dominus seruſ illius in die qua non ſperat, & hora qua ignorat, & diuidet eum, partemq; eius poneat cum hypocritis, illiſ erit fletus & ſtridor dentium.

5. ca. 13. §. 8. & 5. c. 33. §. 9. 9. & J. eo. dē 5. §. 5.

V § Haec iamdicta Christi prenōſticatione videtur modo impletum iri, ex quo em̄ deus morā hactenus fecit debita ſupplicia infligēdi nobis Christianis velu ti malis ſeruis; ideo vnuſ Christianus aliū Christianū c̄p̄it percutere, q̄a iniurioſi q̄tidie Ch̄ris

§.c.31.§.8 & Christiani mutua inter se bella gerunt. Hinc euidentis surgit signum atq; præsum
 §.c.46. in fi. ptio, Christum dñm nostrū iusta contra nos plaga non longe absfuturum: sed eius
 §.c.26.§.6. particulare iudiciū in peruersam Christianitatem esse propinquum, partemq; no
 §.c.4.§.10. stram ponet cū hypocritis, vbi est fletus & stridor dentiū. Ipse quidem saluator &
 §.c.36.§.5. iudex noster ad nos sequentia verba promit. Testimoniu nostrū non accipitis: si
 §.c.53.§.3. terrena dixi vobis, & non creditis, quomodo si dixerim vobis cœlestia, credetis?
 Qui autē nō credit, iam iudicatus est. Quem em̄ misit deus, verba dei loquitur: Qui
 §.c.35. i pri. credit in filiū habet vitā æternā: qui autē incredulus est filio, nō videbit vitam, sed
 §.c.15.§.43. ira dei manet super eū. Ad hoc in Catharina Seneñ, nota sequens discreta doctri
 infine na, Imperfecti charitate dei sequuntur solū patrē in quem nō cadit passio, sic & isti
 §.c.20.§.15. fugiunt omnes pœnas, & affectant consolationem in deo reperiendam. Qui vero
 perfecte diligunt deum, imitantur etiam filium passum, crucifixum, atq; mortifica
 tum. Est autem voluntas patris qui misit filium, vt omnis qui videt filium, & credit
 §.c.37.§.4. in eum, habeat vitam æternam.

Matth. 24.
in fi.
Iohā.3

Cath. Seneñ.
ca.75

Iohā.6

VI § Sequitur in Euangelio: Nisi signa & prodigia videritis, nō creditis, Iohā.4. &.§.
 sed qui verbum meum audit, & credit, in iudicium non venit, sed transiet à morte
 in vitam. Sed quomodo vos potestis credere, qui gloriam ab iniuicem accipitis,
 §.c.27.§.11 & gloriam, quæ à solo deo est, non queritis? Si autem Moysi literis non credi
 & §.c.50.§.7 tis, quomodo verbis meis creditis? Et infra: Si enim non credideritis, quia ego
 sum, moriemi in peccato vestro. Ergo si veritatē dico, nō creditis mihi: propte
 rea vos nō auditis, qæ ex deo nō estis. Vos nō creditis, quia nō estis ex oibus me
 is, oues meæ vocē meā audiunt. Et infra: Pater in me manēs, ipse facit opera, alio
 §.c.18.§.2 quin propter opera ipsa credite. Nos vero neq; verbis, neq; operibus, neq; signis,
 §.c.33.§.5 neq; Christi admonitiōibus cōmoti, credimus auditui diuino, quia brachiu dñi nō
 est nobis reuelatū. Vel credere prorsus nequimus, quia deus excœcauit oculos no
 stros, corda nostra indurauit ob nostra scilicet flagitia. Cū Christo quidē mandu
 §.eo. in pri. camus panē, sed cōtra eum leuamus calcaneū nostrū. Nam tota die expandit ma
 & §.eo.§.7 nus suas ad populum non credentes, sed contradicentes sibi.

Iohā.14
Iohā.12
Esa.53. &
Roma.16
Iohā.15
Roma.10. &
Esa.65
Matth.17
Marci.9

VII § Enimvero Christus continuo ad nos clamat: O generatio incre
 dula, & peruersa, quādiu apud vos ero: quādiu vos patiar! Nos autem illis
 Christi admonitiōibus vel diuinis reuelatiōibus seu pertinaces, increduli, nullam
 fidem adhibētes, sed oēm sanam doctrinam, dignamq; disciplinā posī tergū rei
 §.c.33. in fi. cientes, in nostra iniuerata contumacia induramur vsque adeo, quod de præsenti
 §.c.18.§.15. Christiano populo Christus illud censemur prædixisse. In crassitati est em̄ cor popu
 li huius, & auribus grauiter audierūt, & oculos suos clauerunt, ne quādo videant
 §.c.35. in pri. oculis, & auribus audiāt, & corde intelligāt, & conuertātur, & sanem eos. Et sicut
 §.c.40.§.6. & nō probauerūt deū habere in notitia, tradidit illos deus in reprobus sensum, vt fa
 §.c.40.§.9. ciant ea quæ nō conueniūt, repletos omni iniquitate, malitia, fornicatiōe, avaritia,
 nequitia, inuidia, homicidijs, cōtentione, dolo, & malignitate. Vnde Prophetat:
 Domine pcussisti eos, & nō doluerūt: atriuisti eos, & renuerūt accipere discipli
 nam, indurauerūt facies suas supra petrā, & noluerunt reuerti. Nunquid super his
 nō visitabo, dicit dominus, & in gente tali nō vlciscetur anima mea? quia negave
 runt dñm, & dixerunt: Non est ipse, neq; veniet super nos malum, gladium & fa
 §.eo.§.1 mem non videbimus, prophetæ fuerunt in ventum locuti.

Matth.15. &c.
Esa.6
Roma.1

VIII § Cæterum in Birgitta habetur, quemadmodum Christianus po
 & §.c.49.§. pulus: ad præsens in peccatis induratus est, quasi animal absque iugo obedientia
 21. & §.c.61. discurrans per vitia, & in desiderijs suis viuens. Quæcumq; enim homines natura
 §.c.18.§.4. liter tanquam muta animalia norunt, in his corrumpuntur. Sapientia deniq; mū
 dana sperat illa quæ videt, & remuneratio eius in promptu est, quia desiderat pe
 ritura. Non est ista sapientia desursum descendens, sed terrena, animalis & diabolica
 Mali quippe appetentes prosperitatem mundi, cœlestia obliuiscuntur, imò perse
 quuntur, si contra deum indurantur.

4. Birg. 129.
Iudæ.1
Iaco.3

IX § Illi indurati designantur per locustas loricis indutus ferreis, ob cor
 & §.c.41. in dium fuorum duriciem & pertinaciam. De quibus in Hieremia: Aes & ferrum
 vniuersi corrupti sunt, Hinc Vincentius ait: Hoc tempore Christiani sunt ferro
 fine mudi, durio-

Apo.9
Hier.6.
Vinceti de
fine mudi.

DE IRA DEI SE VINDICANTIS.

- duriores, asperiores, implacabiliores, sibi inuicem austeri, fine pietate, & benignitate, crudeles sine charitate, auaricii sine largitate, duri sine deuotione, amatores huius seculi, temerarij sine timore, contemptores regni cœlestis sine prouidentia, p. uaricatores sine consideratione poenæ infernalis, nec emendari volunt per predicationes, exempla, mos, ita, miracula, vel tormenta, nec pro morbos, guerras, charitatem vel inundationes aquarum, quæ omnia quasi deliramenta nobis videntur. Et sic ferum, id est, obstinatio & induratio pertransiuit animam populi Christiani. Ad quem Psalmi. 104. dñs: Sciuimus quia durus es tu & neruus ferreus ceruus tua ærea, pdixi tibi extunc ante quod venire scilicet mala, audit a tibi noua extunc, & cōseruata sunt Psalmi. 106. quæ nescis. Vnde aliquando vectes ferreos constringet deus. Qui nobis Propheta Hiero. 32 minat, dicens: Verterunt ad me terga, & non facies, quū dokerem eos, & erudirem diabolico, & nollēt audire ut acciperet disciplinam. Et nunc propter ista ait dñs ad ci 3. c. 4. §. 1 & uitam in hac vtpote ad præsentem ecclesiam, de qua dicitis quod tradat in manus I. c. 50. i pri. regis Babylonis, id est, tyrannorum in gladio & fame & peste.
- X § Ex quo itaq; cum in veteribus prophetis, tum etiam in nouis reuelationibus, hodie vocem dñi audimus, quia scriptura semper loquitur: ideo non debemus obdurare corda nostra, neque contumaces esse seu incredibiles timori dei.
- Psalmi. 94 Ecclesiastes. 1. & 2. Nam qui timent dominum, non erunt incredibiles verbo illius. Alioquin horrida portabimus plagarum onera iam crebro nobis pronostricata. Qui enim incredulus est, non erit recta anima eius in semetipso. Roboremus igitur suauissimo acclamatori nostro Iesu Christo humiliter supplicantes, quemadmodum fecit pater filij spiritum mutum habentis, dicendo: Credo domine, adiuua incredulitatem meam, I. c. 55. §. 2
- Mar. 9 Psalmi. 94 In quam intraturi sumus, si crediderimus atq; festinauerimus, secundum Apostoli doctrinam ingredi in illam. Caeat ergo vnuquisque ne in idipsum incidat increduilitatis exemplum, ac in diuinam contra incredulos iam dudum latam sententiam propediem executioni demandandam iuxta diuinorum reuelationum decreta, viuus est enim sermo dei & efficax.
- De pœ. dis. 3. ca. produc. tior. 4. Reg. 22 Iohann. 3 Roma. 2 Coloss. 5 Esa. 43 Sopho. 3 Sapiæ. 19 Esa. 1. II § Deira dei se contra contumaces vindicantis. Ca. XXXV.
- T**ra dei non est aliqua perturbatio animi, sed est tranquilla iusti supplicij constitutio. Quæ quidem magna succensa est contra nos, qui non audimus verbare reuelationum prædictarum, ut faceremus ea que scripta & significata sunt nobis: siquidem sup incredulū manet ira dei. Apostolus enim inquit: Secundum duritiam tuā & ipse nō cor thesaris tibi irā in die iræ reuelationis iusti iudicij dei. Nā propter fornicationē, auaritiā, aliaq; crimina venit ira dei super filios incredulitatis. Vnde Esaiah: Abiecerunt legem dñi, ideo iratus est furor domini, in populum suū & percussit eum. Et infra: Vltionem capiam (ait dominus) & non resistet mihi homo, quoniam iratus sum super populum meum. Contra populum vtiq; Christianum (qui vfoq; ad iracundiam prouocauit deum) ipse ait: Effundam super eos indignationem meam & omnem iram furoris mei.
- I § De modernis itaq; Christianis in sua (vt præmittitur) p̄tinacia perseuerantibus, diuina ira se vindicabit secundum prophetias veteris & noui testamenti. Quæ vtrobiq; indicant. In cauda quinti & in decursu sexti status ecclesiæ, præfertim in fine sextæ mundi ætatis (quam iam agimus) tam clerum quam populum Christianum affligendum grauius & acerbius omni alia præterita afflictione. Impijs enim quinō agunt pœnitentiā, vfoq; in nouissimū fine misericordia ira superueniet. Huiusmodi persecutio in breui grastabitur sub antipapa & tyranno, de quibus inferius tractabitur. Nam omne vitium iam est in præcipitio, ac in omni statu ab infimo vfoque ad supremum nequitia regnat, à planta pedis vfoq; ad verticem capitum non est in eo sanitas: ergo ecclesia peruerba aliquando ruat & populus iniquus pœnam luat, necesse est.
- Esa. 1. Hinc per Esaiam inquit dñs: Heu ego vindicabo de inimicis meis: I. eo. §. 11. Esa. 9 nempe in ira domini conturbata est terra, id est, terrestris ecclesia, & populus, scilicet Christianus erit quasi esca ignis. Et infra: Ecce dies domini veniet crudelis & indigneationis plenus & iræ furorisq; ad ponendam terram in solitudinem & peccatores